

Laidiens: 07.09.1995., Nr. 136

Ministru kabineta noteikumi nr. 265

Rīgā 1995.gada 29.augustā (prot. nr.48, 2.§)

Pasta noteikumi

Izdoti saskaņā ar Pasta likuma 2.pantu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Šie noteikumi reglamentē tos ar pasta pakalpojumiem saistītos jautājumus, kurus nereglamentē Pasta likums (Latvijas Vēstnesis, 1994, 64., 149.nr.).
2. Lai nodrošinātu Pasta likuma un šo noteikumu izpildi, pasta pakalpojumu sniegšanu pasta iestādēs reglamentē valsts iestādes "Latvijas pasts" (tālāk tekstā — "Latvijas pasts") ģenerāldirektora izdotas dienesta pavēles, rīkojumi un instrukcijas.

II. Klientu apkalpošanas organizācija

3. Pasta pakalpojumus juridiskajām un fiziskajām personām sniedz šādas pasta iestādes:
 - 3.1. vispārēja tipa pasta iestādes;
 - 3.2. slēgta tipa pasta iestādes;
 - 3.3. pārvietojamās pasta iestādes;
 - 3.4. norēķinu centri.
4. Pasta iestādes nosaukumam jāatbilst atbilstīgās apdzīvotās vietas nosaukumam.
5. Pasta pakalpojumus klientiem pasta iestādes sniedz tām noteiktajā darba laikā. Pasta iestādes darba laiku atbilstīgi pasta iestādes veidam nosaka Latvijas pasta ģenerāldirektors. Darba laiku slēgta tipa pasta iestādē saskaņo ar tā uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības), iestādes vai organizācijas vadītāju, kurā pasta iestāde darbojas.
6. Pasta iestādes darbību reglamentējošus dokumentus savas kompetences ietvaros izdod Latvijas pasta ģenerāldirektors.
7. Pasta iestādes telpās klientiem pieejamā vietā izvieto informāciju par pasta pakalpojumu tarifiem, pasta sūtījumu noformēšanu un aizliegumiem, kā arī citu ar klientu apkalpošanu saistītu informāciju.

III. Pasta sūtījumu veidi un kategorijas

8. Ir šādi pasta sūtījumu veidi:
 - 8.1. iekšzemes sūtījumi, kurus pārsūta Latvijas Republikas robežās;

8.2. starptautiskie sūtījumi, kurus nosūta uz ārvalstīm, saņem no ārvalstīm vai pārsūta tranzītā caur Latvijas Republiku.

9. Pārsūtīšanai pa pastu Latvijas Republikas robežās pieņem šādus vienkāršus un reģistrētus (ierakstītus, apdrošinātus) pasta sūtījumus:

9.1. vēstules (vienkāršas, ierakstītas, apdrošinātas);

9.2. pastkartes (vienkāršas, ierakstītas);

9.3. bandroles (vienkāršas, ierakstītas);

9.4. sīkpakas (apdrošinātas);

9.5. pakas (vienkāršas, apdrošinātas);

9.6. naudas pārvedumus (pa pastu un pa telegrāfu);

9.7. pasta norēķinu sistēmas maksājumus;

9.8. kurjerpasta paketes un pakas (vienkāršas, apdrošinātas, valdības un slepenas).

10. Nosūtīšanai pa pastu uz ārvalstīm pieņem šādus vienkāršus un reģistrētus (ierakstītus, apdrošinātus) pasta sūtījumus:

10.1. vēstules (vienkāršas, ierakstītas, apdrošinātas);

10.2. pastkartes (vienkāršas, ierakstītas);

10.3. bandroles (vienkāršas, ierakstītas);

10.4. sīkpakas (ierakstītas);

10.5. pakas (vienkāršas, apdrošinātas);

10.6. speciālos maisus "M" ar iespieddarbiem (vienkāršus un ierakstītus);

10.7. naudas pārvedumus un pasta norēķinu sistēmas maksājumus EUROGIRO sistēmas ietvaros;

10.8. kurjerpasta paketes un pakas (vienkāršas, ierakstītas, apdrošinātas, valdības un slepenas).

11. Latvijas pasts iekšzemē un uz ārvalstīm veic maksājumu uzdevumu sūtījumus (noguldījumus, pasta čekus, pēcmaksas sūtījumus).

12. Starptautiskos pasta sūtījumus pieņem nosūtīšanai ar gaisa vai zemes (jūras) transportu šādās klasēs:

12.1. "A" klase — pārsūta nekavējoties ar gaisa vai zemes (jūras) transportu — prioritārais pasts;

12.2. "B" klase — pārsūta iespēju robežās ar gaisa vai zemes (jūras) transportu — ekonomiskais pasts.

13. Apdrošinātas vēstules un pakas pieņem sūtīšanai tikai uz tām valstīm, kuras norādītas Starptautisko pasta sūtījumu pieņemšanas rokasgrāmatā (tālāk tekstā — "Rokasgrāmata"), bet sīkpakas svarā virs 500 g — uz valstīm, kurās atļauta to ieviešana un kuras norādītas attiecīgos valstu un teritoriju sarakstos (tālāk tekstā — "Valstu saraksti"). Sīkpakas svarā līdz 500 g pieņem sūtīšanai uz visām valstīm.

14. Iekšzemes un starptautiskos ierakstītos sūtījumus, sīkpakas, apdrošinātas vēstules, pakas un iekšzemes naudas pārvedumus var pieņemt sūtīšanai ar paziņojumu par izsniegšanu. Starptautiskos naudas pārvedumus sūtīšanai ar

paziņojumu par izsniegšanu pieņem sūtīšanai tikai uz tām valstīm, kuru pasta administrācija to atļauj. Minētās valstis tiek norādītas Latvijas pasta ģenerāldirektora attiecīgā instrukcijā.

15. Iekšzemes un starptautiskās ierakstītas un apdrošinātas vēstules, pastkartes un bandroles sūtīšanai ar paziņojumu par izsniegšanu var pieņemt ar atzīmi “Nodot personīgi” sūtīšanai uz valstīm, kuru pasta administrācija to atļauj. Minētās valstis tiek norādītas Valstu sarakstos.

16. Starptautiskos pasta sūtījumus, izņemot pakas, var pieņemt sūtīšanai, lai piegādātu ar ziņnesi tajā valstī, kurā izsniedz attiecīgo sūtījumu. Pakas piegādei ar ziņnesi var pieņemt sūtīšanai uz valstīm, kuru pasta administrācija to atļauj. Minētās valstis tiek norādītas Rokasgrāmatā.

17. Iekšzemes un starptautisko pasta sūtījumu izmēri un maksimālais svars:

Nr. p.k.	Sūtījuma veids	Svars (kg)	Izmēri iesaiņojumā
1	2	3	4
1.	Vēstules	2	Vēstules maksimālais izmērs – vēstules garuma, platuma un biezuma izmēru summa – līdz 90 cm, lielākais izmērs – līdz 60 cm. Vēstules minimālais izmērs – 9 x 14 cm
2.	Pastkartes	-	Taisnstūra formā, minimālais izmērs – 9 x 14 cm, maksimālais izmērs – ne vairāk kā 12 x 23,5 cm
3.	Bandroles:		Bandroles maksimālais izmērs – bandroles garuma, platuma un biezuma izmēru summa – līdz 90 cm, lielākais izmērs – līdz 60 cm, ruļļiem garuma un divkārsa diametra summa – līdz 104 cm, lielākais izmērs – līdz 90 cm. Bandroles minimālais izmērs – 14 x 9 cm, ruļļiem garuma un divkārsa diametra summa – līdz 17 cm, lielākais izmērs – līdz 10 cm
	iekšzemes	5	
	starptautiskās	5	
	neredzīgajiem paredzētie izdevumi (sekogrammas)	7	
4.	Sīkpakas:	pēc valstu sarakstiem bet ne vairāk kā 1	-
5.	Speciālie maiši "M" ar iespieddarbiem	30	-
6.	Pakas:		Pakas maksimālais izmērs – neviens no pakas izmēriem nedrīkst pārsniegt 105 cm, garuma un lielākā apkārtmēra summa – līdz 200 cm. Pakas minimālais izmērs – tāds pats kā vēstulēm. Pakas, kurām vismaz viena mala ir garāka par 50 cm, ir lielizmēra pakas
	iekšzemes	20	
	starptautiskās	saskaņā ar tarifiem	

IV. Pasta sūtījumu adresēšana

18. Uz visiem pasta sūtījumiem saņēmēja adresi raksta attiecīgā sūtījuma adreses pusē augšējā labajā daļā vai centrā šādā secībā:

18.1. adresāta vārds, uzvārds vai uzņēmuma (uzņēmēj sabiedrības), iestādes vai organizācijas nosaukums;

18.2. viens no šādiem norādījumiem:

18.2.1. ielas nosaukums, mājas numurs, dzīvokļa numurs un pilsētas nosaukums;

18.2.2. mājas vai apdzīvotās vietas nosaukums, pagasta nosaukums un rajona nosaukums;

18.2.3. “Uz pieprasījumu” (“Poste restante” — starptautiskajiem sūtījumiem), ja sūtījums jāizsniedz pastā uz pieprasījumu;

18.2.4. abonenta kastītes numurs, ja sūtījums jāievieto abonenta kastītē pasta iestādē;

18.3. pasta iestādes nosaukums;

18.4. pasta indekss un tās valsts nosaukums, uz kuru tiek sūtīts sūtījums (ja sūtījums adresēts uz citu valsti).

19. Adresē nav atļauts uzrādīt nepilnus uzņēmumu (uzņēmējsabiedrību), iestāžu un organizāciju nosaukumus.

20. Pasta sūtījumiem, kas adresēti pastā uz pieprasījumu, jānorāda adresāta vārds un uzvārds (nosaukums).

21. Vienkāršiem pasta sūtījumiem, kas adresēti uz abonenta kastīti pasta iestādē, adresāta vārdu un uzvārdu (nosaukumu) var nenorādīt.

22. Pastu sūtījumus uz pieprasījumu neizsniedz, ja norādīti tikai adresāta iniciāļi, pases vai cita dokumenta numurs, kā arī citas tikai sūtītājam un/vai adresātam zināmas adresāta pazīmes. Minētos sūtījumus nosūta atpakaļ sūtītājam vai arī nodod pastam glabāšanai, ja to sūtītājs nav zināms.

23. Uz starptautiskajiem pasta sūtījumiem adresi raksta to izsniegšanas vietas valsts valodā (valsts nosaukumu norāda latīņu burtiem) vai arī franču valodā.

24. Sūtītāja adresi norāda attiecīgā sūtījuma adreses puses augšējā kreisajā daļā vai sūtījuma otrajā pusē tādā pašā kārtībā kā saņēmēja adresi.

25. Atkarībā no pasta sūtījuma veida un kategorijas uz starptautiskajiem sūtījumiem adreses puses augšējā kreisajā daļā zem sūtītāja adreses sūtītājam jāizdara šādi papildu uzraksti vai pasta darbiniekam jāuzspiež attiecīgi spiedogi franču valodā:

25.1. uz vēstuļu aploksnēm, kuru izmēri pārsniedz 114x162 mm, — “Lettre”;

25.2. uz bandrolēm un speciālajiem maisiem “M” — “Imprimes”;

25.3. uz ierakstītām vēstulēm, bandrolēm un pastkartēm — “Recommande”;

25.4. uz sīkpakām — “Petit paquet” un “Recommande”;

25.5. uz apdrošinātām vēstulēm un pakām — “Valeur declaree”;

25.6. uz sūtījumiem, kas jāpiegādā ar ziņnesi, — “Expres”;

25.7. uz sūtījumiem ar paziņojumu par izsniegšanu — “AR” vai “Avis de reception”;

25.8. uz sūtījumiem ar atzīmi “Nodot personīgi adresātam” — “Remettren main propre”;

25.9. uz bandrolēm ar izdevumiem neredzīgajiem — “Cecogrammes”;

25.10. uz gaisa pasta sūtījumiem — “Par avion” vai “A Prioritaire”;

25.11. uz pakām ar trausliem priekšmetiem — “Fragile”;

25.12. uz lielizmēra pakām — “Encombrant”;

25.13. uz adreses birkām speciālajiem maisiem ar iespieddarbiem, ko nosūta vienam un tam pašam adresātam, — burts “M”;

25.14. uz naudas pārvedumiem ar paziņojumu par izmaksu — “AP” vai “Avis de payement”.

26. Atkarībā no pasta sūtījuma veida un kategorijas uz iekšzemes pasta sūtījumiem adreses puses augšējā kreisajā daļā zem sūtītāja adreses sūtītājam jāizdara šādi papildu uzraksti vai pasta darbiniekam jāuzspiež attiecīgi spiedogi:

- 26.1. uz vienkāršām un ierakstītām bandrolēm — “Bandrole”;
- 26.2. uz bandrolēm, kurās atrodas neredzīgajiem paredzētie izdevumi, — “Bandrole neredzīgajiem”;
- 26.3. uz ierakstītiem sūtījumiem — “Ierakstīts”;
- 26.4. uz apdrošinātām vēstulēm, sīkpakām un pakām — “Apdrošināta par Ls..... (cipariem un vārdiem)”;
- 26.5. uz pēcmaksas sūtījumiem — “Pēcmaksa Ls..... (cipariem un vārdiem)”;
- 26.6. uz sūtījumiem ar paziņojumu par izsniegšanu, uz naudas pārvedumu veidlapām un uz paku pavadzīmēm — “Ar paziņojumu par izsniegšanu”;
- 26.7. uz sūtījumiem ar samaksātu piegādi — “Piegāde samaksāta”;
- 26.8. uz sūtījumiem, kas jāizsniedz personīgi adresātam, — “Izsniegt personīgi”;
- 26.9. uz pakām un to pavadzīmēm:
 - 26.9.1. ar satura sarakstu — “Ar satura sarakstu”;
 - 26.9.2. ar dēstiem — “Dēsti. Ar karantīnas apliecību”;
 - 26.9.3. ar bitēm — “Uzmanīgi. Bites. Saulē neturēt. Ar veterināro apliecību”;
 - 26.9.4. ar kažokādām un grauzēju ādiņām — “Kažokāda. Ar veterināro apliecību”;
 - 26.9.5. ar vilnu, sariem, matiem, spalvām, dūnām — “Ar veterināro apliecību”;
 - 26.9.6. ar svaigiem augļiem un dārzeņiem — attiecīgi “Augļi” vai “Dārzeņi”;
 - 26.9.7. ar radiolampām un precīzām ierīcēm — attiecīgi “Radiolampas” vai “Precīzas ierīces”.

V. Pasta sūtījumu apmaksa

- 27. Pasta apmaksas zīmes ir Latvijas Republikas pastmarkas, aploksnes un pastkartes ar pastmarkas attēlu, Latvijas pasta aparātu un marķēšanas mašīnu spiedogi, kā arī starptautiskie atbildes kuponi.
- 28. Starptautiskos atbildes kuponus, kurus izdod Pasaules pasta savienības starptautiskais birojs, pieņem starptautiskās vēstuļu korespondences apmaksai. Uz tiem jābūt tās valsts pasta iestādes kalendāra zīmoga nospiedumam, kurā šis kupons pārdots. Pasta iestādes pieņem arī neapzīmogotus kuponus.
- 29. Starptautiskie atbildes kuponi tiek apmainīti pret pastmarkām vienas “A” klases starptautiskas vienkāršas vēstules nosūtīšanai, kuras svars nepārsniedz 20 g.
- 30. Pēc klienta pieprasījuma pasts par pārdotām pasta apmaksas zīmēm izsniedz kvīti. Pasta apmaksas zīmes neapmaina ne pret naudu, ne pret citas vērtības pastmarkām, ne arī pret jebkādam citām vērtībām. Pārdotās pasta apmaksas zīmes pastā atpakaļ nepieņem.
- 31. Sūtījumu apmaksai derīgas tikai Latvijas Republikas pastmarkas, kas nav bojātas vai noteiktā kārtībā nav izņemtas no apgrozības. Uz pasta sūtījumiem jāuzlīmē attiecīgi augstākās vērtības pastmarkas.
- 32. Pasta apmaksas zīmju izdošanu un izņemšanu no apgrozības nosaka Latvijas pasta ģenerāldirektors.
- 33. Pasta apmaksas zīmes, kas izņemtas no apgrozības, pārklātas ar laku vai līmi, apzīmogotas ar dažādiem zīmogiem, caurdurtas vai jau bijušas lietošanā, nav derīgas pasta sūtījumu apmaksai.